

Indholdsplan 2023/24

for

Tronsø Fri Fagskole

Godkendt af bestyrelsen: 08/08-2023

Senest ændret: / -

Tage Schmidt

Tage Schmidt, formand

Rune Madsen, forstander

Indhold

1.1 Skolens formål	3
1.2 Værdigrundlag	3
1.3 Kursustermener	3
1.4 Skolens elevgruppe	4
1.5 Skolens medarbejdere	4
Undervisningen	4
2.0 Pædagogiske principper	5
2.1 10. klasse på Fri Fagskole	5
2.15 Erhvervslinjen og projektundervisning	5
2.2 De 5 linjefag	6
Hestelinjen (Tronsø Equestrian)	6
Gokartlinjen	7
Esport Racing	8
Landbrug	9
Teknik	10
2.3 Inklusion	11
2.3.1 Ordblinde	12
2.4 Mentor	12
2.4 Ekskursioner og studietur	12
2.5 OSO-opgave i 10. klasse	13
2.6 Praktikforløb	13
2.7 Skriftlige prøver	13
2.8 Mundtlige prøver	13
2.9 Uddannelsesvejledning	13
2.10 Afslutningsugen	14
Skolens hverdag og beskrivelse af samværet	14
3.1 Aktiviteter	14
3.2 Valgfag	14
3.3 Kostskolelivet	14
Bilag A: Fagbeskrivelser til indholdsplanen	16
Obligatoriske fag for hele skoleåret	16
Beskrivelse af de enkelte fagområder på 9. og 10. Klasse	16
De øvrige fag på 9. klasse	17
Tilvalgsfag på 10. klasse på efterskolen	17

Bilag B: Konkrete eksempler på hovedsigtet i undervisningen:	19
Bilag C: Konkrete eksempler på hovedsigtets krav angående frihed og folkestyre.	22

Overordnede forhold

1.1 Skolens formål

Ifølge vedtægterne for den selvejende institution Tronsø Efterskole er skolens formål at drive en grundtvigsk skole inden for rammerne af de gældende regler for efterskoler og private grundskoler og frie kostskoler.

Efterskolen tilbyder unge elever kurser med henblik på elevernes hele menneskelige udvikling og modning samt deres almene opdragelse og uddannelse.

Formålet for eleverne er at de udvikler selvværd og livsglæde, så de får lyst til både alene og i fællesskab at tage vare på eget liv, oplever fællesskabet og det sociale samvær som en positiv og vigtig del af tilværelsen og at de opnår indsigt/færdigheder i kursets fagområder.

Målsætningen skal understøtte lovens hovedsigte: livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse og også frihed og folkestyre.

Efter udbygningen til efterskole og dermed overgangen til en kombinationsskole får skolen en bredere profil og kan dække et uddannelsesområde med større fagligt indhold, samtidig får skolen en større fleksibilitet og økonomisk bæredygtighed fremadrettet.

1.2 Værdigrundlag

Værdigrundlaget for Tronsø Efterskole og Fri Fagskole bygger på værdien af fællesskab og samarbejde. Vi mener at udvikling af det enkelte menneske sker ved at engagere sig, både i sig selv og verden omkring - både lokalt og globalt. Skolen bygger endvidere på Grundtvigs tanker omkring livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse.

På Tronsø Efterskole og Fri Fagskole er kostskolelivet omdrejningspunktet for det forpligtende fællesskab. Det forpligtende fællesskab understøttes ved at skabe trygge rammer, hvor eleverne i et levende undervisningsmiljø kan udvikle selvstændighed og gensidig respekt for hinanden. Skolens formål er at give eleverne faglig viden, praksisfaglige færdigheder og sociale kompetencer, samt at lære dem frihed under ansvar og tolerance, således de kan opnå et positivt og aktivt engagement i tilværelsen.

1.3 Kursusterminer

Skoleåret påbegyndes onsdag d. 9/8-2023 kl. 14.00 og afsluttes lørdag d. 26/6-2024 kl. 14.00.

Kurset har følgende afbrydelser...

Efterårsferie fra og med søndag d. 15/10-2023 til og med lørdag d. 21/10-2023.

Juleferie fra og med onsdag d. 20/12-2023 og til og med lørdag d. 6/1-2024.

Vinterferie fra og med søndag d. 11/2-2024 til og med lørdag d. 17/2-2024.

1.4 Skolens elevgruppe

Efterskolen optager elever i 9. og 10. klasse – typisk i aldersgruppen 14 - 17 år. Eleverne optages kun for et skoleår ad gangen, men kan i særlige tilfælde være elever på skolen i yderligere et år.

1.5 Skolens medarbejdere

Tronsø Efterskole deler bygninger og matrikel med Grindsted Landbrugsskole og Tronsø Fri Fagskole, derfor er det tekniske administrative personale fælles for de tre skoler. Gruppen består af pedeller, kontor-, rengørings- og køkkenpersonale.

Det pædagogiske personale består af det til enhver tid passende antal fastansatte lærere, som har forskellige uddannelser, således at alle aktiviteter, fag og linjefag kan kvalificeret dækkes ind. Underviserne i de boglige fag er primært læreruddannede, mens underviserne på linjefagene typisk har en baggrund fra de erhverv som linjefagene har deres rødder i. Skolen har også samarbejde med det landbrugsfaglige undervisere på landbrugsskolen på landlinjen, fordi der i et par moduler hver uge arbejdes sammen med landbrugsskolens grundforløb.

Hertil kommer også en afdelingsleder med ansvar for stalden, en afdelingsleder med ansvar for det faglige, en viceforstander med ansvar for elevernes trivsel – herunder alle fritidsaktiviteterne på skolen, samt en forstander med det overordnede pædagogiske ansvar.

En samlet liste over skolens ansatte kan forefindes som et bilag.

Undervisningen

Tronsø Efterskole er en åben skoleform for alle. Vi er et tilbud for både elever der primært er praktisk begavede og elever som er boglig stærke og ønsker at gå søge på en gymnasial uddannelse.

I kraft af vores fokus på praksis-faglig undervisning er skolen det naturlige valg for unge der lærer bedst med hænderne og som ønsker at starte på en erhvervsuddannelse, Vi arbejder på at gøre eleverne nysgerrige på hvilke erhvervsfaglige uddannelser, der findes, sådan at vi kan lede flere unge ind på erhvervsskolerne. Samtidig er det en inkluderende kostskoleform, hvor også unge med særlige læringsudfordringer indgår som en naturlig del af helheden, det betyder blandt andet at vi i høj grad tilpasser ugeskemaet efter den enkelte elev, sådan at der tages udgangspunkt i at udfordre den enkelte elev.

Tronsø Efterskole er samtidig også en skole for de elever der er bogligt stærke og har planer om at komme videre på en gymnasial uddannelse efter skoleforløbet. Derfor tilbydes en gymnasieforberedende linje, hvor der arbejdes på et højt fagligt niveau, sådan at eleverne er bedre rustet til gymnasiet eller HF. På dette hold er der en mindre grad af praktisk undervisning i de boglige fag, men samme grad af praktiske værkstedsfag.

Der lægges vægt på elevernes medindflydelse i forbindelse med indhold og proces. Undervisningen skal inspirere og engagere eleverne i opgaverne i relation til deres eget liv og fremtid.

2.0 Pædagogiske principper.

Undervisningen er en stor del af det at gå på TronsøSkolen, derfor vil der her kort blive gjort rede for de pædagogiske principper, vi arbejder ud fra i al undervisning på skolen, hvad enten det er boglig undervisning eller det er linjefag.

Vi har en helhedsorienteret tilgang til eleverne, hvor der er fokus på elevernes personlige, sociale og faglige udvikling. Vi har gennem hele tilgangen til eleverne en anerkendende tilgang og tilstræber at opbygge gode relationer til eleverne, da vi ved, at det er gennem disse relationer, vi får det bedste ud af eleverne og kan hjælpe dem i deres udvikling.

På skolen arbejder vi niveaudelt i mange fag, hvilket gør, at vi altid kan tage udgangspunkt i den enkelte elevs faglige niveau og også tilgodese eleven gennem differentieret undervisning. Vi tror på, at eleven "kan" og prøver hele tiden at opmuntre eleven til at tro på egne evner.

Følgende tilføjelser til det ovenstående uddyber de pædagogiske principper på TronsøSkolen:

- der arbejdes med den praktiske tilgang til læring (gøremålsundervisning), hvilket også understøttes af vore praktiske linjefag. Herudover tilstræbes der også at få bevægelse ind i undervisningen.
- vi vægter trivsel for den enkelte elev meget højt, derfor er det vigtigt at alle - både personale og elever "opøves" i at være rummelige og vise, at der er plads til alle.
- gennem gensidig respekt og tydelighed arbejdes der på at skabe et godt og trygt undervisningsmiljø, hvor der er plads til at fejle og lyst til at hjælpe hinanden og lære af hinanden.
- Fællesskabet er en væsentlig del af dagligdagen og undervisningen og vi ønsker at engagere og inddrage eleverne så meget som muligt i undervisningen og øvrige aktiviteter.
- For at tilgodese de elever, der har det svært enten fagligt eller personligt gør vi brug af inklusionsordning og mentorstøtte.
- Forventningsafstemning og løbende samtaler mellem kontaktlærere og elev bliver anvendt til opfølgning af elevens udvikling under skoleopholdet.
- Computeren og digitale undervisningsmidler er vigtige redskaber i undervisningen.

2.1 10. klasse på Fri Fagskole

Der undervises i alle de obligatoriske fag for 9. og 10. klasse og der undervises i det antal timer i fagene som undervisningsministeriet har sat som minimum eller vejledende.

Der gennemføres FP9 og FP10- prøver i de obligatoriske fag.

2.15 Erhvervslinjen og projektundervisning.

For elever på Fri fagskoledelen, gælder det at det er muligt at gå op til enkeltfagsprøver i dansk og matematik, hvis eleven ikke på forhånd har karakteren 02.

For erhvervselever der har bestået en 9. eller 10. klasse er der i lovgivningen ikke mulighed for at gå til folkeskolens afgangsprøver i skoleåret på erhvervslinjen.

Som erhvervselev følger undervisningen i 10.e, hvor der også undervises i dansk, matematik og engelsk, men i udpræget grad som gøremålsundervisning hvor teori og praksis går hånd i hånd.

2.2 De 5 linjefag

De linjefag der tilbydes på Tronsø Efterskole er: Hestelinjen (Tronsø Equestrian), gokartlinjen, landlinjen, teknik/metal- og autolinjen samt esport Racing

Udbuddet af linjefag er det, der gør Tronsø Efterskole til noget specielt. Linjefagene er unikke på hver deres område. Hestelinjen er på et meget højt niveau med 6 tilknyttede beridere, hvoraf nogle af dem er nogle af de bedste i Danmark. Det er linjen for både elever der virkelig vil noget med deres ridning og evt. vil videre med en uddannelse indenfor hesteverdenen, men det er også linjen for elever, der har hesten som en hobby.

Gokartlinjen og eSport Racing er også på et højt niveau med en mekaniker med stor erfaring i gokartløb og en coach i motorsport som undervisere, med gode værkstedsfaciliteter og gokartbane lige i nærheden.

Auto- og tekniklinjen er speciel på den måde at den ud over elever, der ved, at det er den vej, de vil gå, også favner de elever, der er trætte af skolesystemet og ikke rigtig ved, hvordan de skal klare en uddannelse. Her får de en anden oplevelse af, hvad skole er og bliver dygtige indenfor området, men kommer også ofte igennem de boglige fag, sådan at de er klar til en erhvervsuddannelse. Underviseren på linjen er uddannet lastvogsmekaniker med erfaring fra branchen. På linjen er der aftaler med forskellige erhverv, som har mulighed for at hjælpe de unge med en praktikplads efter året på skolen.

Landlinjen tiltrækker unge som ved, at deres fremtid ligger indenfor landbruget, der undervises også her på et højt fagligt og også praktisk højt niveau, da skolen jo deler bygninger med en landbrugsskole og det er lærere fra landbrugsskolen, der underviser på linjen samtidig med, at der er tilknyttet moderne bedrifter som benyttes i undervisningen og et godt samarbejde med praktikgårde.

Hestelinjen (Tronsø Equestrian)

Missionen: Dannelse og uddannelse, social, personlig og faglig.

Visioner: Tronsø Equestrian tilbyder kvalificeret undervisning på flere niveauer, så den enkelte elev kan vejledes eller kvalificeres til uddannelse i et erhverv med ridesport eller dygtiggøre sig til fortsat udvikling inden for ridesporten.

Tronsø Equestrian

Der arbejdes på basale færdigheder med rytterens balance og grundridning. Der indøves rutiner omkring de daglige opgaver i stalden som fodring, opsyn, pasning og sikkerhed.

For eleven, der ønsker erfaring med omgang af heste, hvor ridning og staldarbejde er en helhed. En bred tilgang til hesteverdenen, hvor der også skal være plads til hygge.

Undervisning: Her har alle elever to ugentlige ridelektioner på hold i enten spring eller dressur ved en af skolens beridere. Mental træning er obligatorisk og ryttertræning er valgfrit.

Tronsø Equestrian med tilkøb af sport

Der arbejdes målbevidst med udvikling af både hest og rytter. Ud over rideundervisningen arbejdes der også med både hest og rytters fysiske træning. Kost og ernæring for rytter samt mental træning for rytter.

For eleven der ønsker koncentreret fokus på konkurrence. Der forudsættes som minimum LB-niveau på spring og LA på dressur.

Undervisning - Dressur: Der er én ugentlig enetime ved én af skolens beridere. Derudover en holdundervisningslektion i dressur eller spring én gang i ugen.

Undervisning - Spring: Der er en ugentlig enetime i spring ved én af skolen beridere. Derudover en holdundervisningslektion i dressur/gymnastikspring én gang i ugen.

Optagelse på sport

LA dressur, LB spring på C plan.

Undervisningen: Undervisningen på hestelinjen bliver varetaget af nogle af de dygtigste beridere i Danmark, i nogle af landets bedste faciliteter, 2 ridehaller, skridtmaskine, moderne stalde samt masser af folde og udendørsarealer. I samspil med underviserne sker der en vejledning i om sporten skal udvikle sig til en professionel ridekarriere eller en erhvervsrettet uddannelse.

Gokartlinjen

Formålet er, at eleverne får styrket deres interesse, færdigheder og viden indenfor gokartsporten. Eleverne undervises i køreteknik samt opsætning af gokart. Eleverne får ansvar for at vedligeholde deres gokart og de arbejdsfunktioner, der hører til i et værksted. Elevernes ansvarlighed og selvstændighed styrkes.

Eleverne arbejder med:

- Køreteknik
Mandag og torsdag finder undervisningen sted på Grindsted gokartbane, hvor eleverne bliver instrueret i ideallinje og køreteknik. Dette gøres både ved visuel opsætning af banelementer, men også ved dialog om køreteknikken. Derudover bruges der måleudstyr, der elektronisk måler køreteknikken, samt kartens bevægelser rundt på banen. På den måde kan man direkte se sin teknik omsat til tid og hastighed.
- Opsætning af gokart
Ved at lave forskellige opsætninger på karten vil eleverne mærke at karten reagerer på forskellige måder.

- Rengøring samt vedligehold af gokart
I værkstedstimerne vil eleverne skulle klargøre deres egne gokarter.
- Undervisning på meget højt niveau
Simulatrøring: Tronsø Efterskole har erhvervet sig udstyr der gør at man kan træne simulerede situationer og ikke mindst reaktionsevnen.
- Ekstra fysisk undervisning med idrætslærer
For at eleverne kan være i en god fysisk form bliver de undervist i styrketræning, balancetræning, der bliver løbende lavet test af deres fysiske form.
- Mental træning.
Eleverne vil modtage mental træning fra ekstern træner.

Undervisningen: Køreundervisningen finder sted på Grindsted gokartbane og værkstedsdelen i de flotte og moderne værksteder på Tronsø Efterskole. Den bliver varetaget af tidligere professionelle racerførere i tæt samarbejde med landstræneren og DASU (Dansk Automobil Sports Union).

I samspil med de bedste undervisere sker der samtidig en vejledning på, om sporten skal udvikle sig til en professionel kørekarriere eller en erhvervsrettet uddannelse eksempelvis mekaniker eller anden relateret branche.

Esport Racing

Formålet er, at eleverne får styrket deres interesse, færdigheder og viden indenfor sim sporten. Eleverne undervises i de forskellige køreteknikker samt set-up på de forskellige biler.

Eleverne arbejder med:

- Køreteknik
Fire dage i ugen finder undervisningen sted i vores moderne lokaler med udstyr som er noget af det bedste i sporten, hvor eleverne bliver instrueret i ideallinje og køreteknik. Dette gøres både ved visuel opsætning af banelementer, men også ved dialog om køreteknikken. Derudover bruges der måleudstyr, der elektronisk måler køreteknikken, samt bilernes bevægelser rundt på banen. På den måde kan man direkte se sin teknik omsat til tid og hastighed.
- Setup af bil
Ved at lave forskellige opsætninger på bilerne vil eleverne mærke at bilen reagerer på forskellige måder.
- Rengøring samt vedligehold af udstyr.
- Undervisning på meget højt niveau
- Ekstra fysisk undervisning med idrætslærer
For at eleverne kan være i en god fysisk form bliver de undervist i styrketræning, balancetræning, der bliver løbende lavet test af deres fysiske form.
- Mental træning.
Eleverne vil modtage mental træning fra ekstern træner.

Undervisningen: Køreundervisningen finder sted i vores flotte og moderne lokaler på Tronsø Fri Fagskole. I samspil med de bedste undervisere sker der samtidig en vejledning på, om sporten skal udvikle sig til en professionel kørekarriere eller en erhvervsrettet uddannelse eksempelvis mekaniker eller anden relateret branche.

Landbrug

Landbrugsfaget kræver en bred vifte af færdigheder. Derfor vil eleverne udover de gængse landbrugsfag også prøve kræfter med bl.a. skovbrug, anlægsgartneri, dyrkning af specialafgrøder og grøntsager. Lige nu arbejder vi f.eks. med at blive selvforsynende af kartofler og løg til skolens køkken og korn til skolens dyr (høns, grise og kaniner).

Fagene der undervises i er de samme som på landbrugsuddannelsens grundforløb 1 som linjen sidestilles med. Der bliver dog undervist i et højere og mere landbrugsfagligt niveau end på grundforløb 1.

Undervisningen er i høj grad praktisk relateret og følger så vidt det er muligt årets gang med arbejde i mark og stald:

- Teknik – traktorer og maskiner
- Svin – svineproduktion og produktionsformer
- Malkekvæghold – praktisk kendskab til arbejdet med kvæg
- Værkstedslære – grundlæggende værkstedsrutiner
- Planter – at skelne mellem de mest dyrkede landbrugsafgrøder og kende deres anvendelse
- Skovbrug
- Anlæg af forskellige områder
- Arbejds miljø – sikkerhed og arbejdsteknik
- Privat økonomi - læse og forstå landmandens regninger/afregninger. Udarbejde personlige budgetter og blive fortrolig med mulighederne på de offentlige, digitale systemer.
- Førstehjælp
- Traktorkørekort

Derudover arbejdes der med praktiske projekter, på marken og i værksteder.

Endvidere gennemføres der praktik på moderne landbrugsbedrifter i nærområdet.

Skoleåret afsluttes med en fagprøve, som er en opsamling på, hvad eleven har lært i løbet af året.

Undervisningen

Tronsø Fri Fagskoles elever får de bedste forudsætninger for at blive klædt på til et liv i landbruget eller andre relaterede brancher. I to moduler hver uge er undervisningen fælles med grundforløbseleverne på Grindsted Landbrugsskole sådan at der kan udveksles erfaringer med disse elever og knyttes fælles bånd.

Skolen råder over et mindre landbrug med planteproduktion og derudover er der tæt kontakt til gårde i nærmiljøet, hvor husdyrsdelen vil blive introduceret. På denne linje vil du blive klar til at gøre dit valg på brancheområde indenfor dyr, planter og natur.

Teknik

Formålet med linjen er at give en teknisk indsigt i fremtiden i de tekniske fag: mekaniker, smed, maskinarbejder, maskinoperatør, ingeniør m.m. ved at store dele af undervisningen foregår i værkstedet, hvor arbejdsgangen er identisk med den man oplever i erhvervslivet.

Dagligdagen er opbygget ligesom på en arbejdsplads, hvor eleverne har faste mødetider, får udleveret opgaver, der skal løses eller bliver stillet for en problemstilling, som de selv skal finde en løsning på.

Der undervises med henblik på at klargøre/forberede eleverne på en fremtid som lærlinge, forståelse af erhvervslivet, og især guide dem til valg af korrekt uddannelse til netop deres interesse/ønske.

Det foregår igennem praktik og vejledningssituationer i og udenfor værkstedet.

Eksempel herpå kunne være et virksomhedsbesøg med henblik på erhvervslivets syn på disse elevers mulige fremtid.

Undervisningen er projektorienteret, hvor der lægges fokus omkring håndværk, kvalitet, koordinering og samarbejde/selvstændighed.

Eleverne arbejder med:

- Projektkoordinering, arbejdstegninger, planlægning mm.
Med en stor fokus på tværfaglighed ved at inddrage de boglige fag, såsom dansk og matematik til at lave projektbeskrivelser og tegninger.
Ved at integrere matematikken kan regnearterne afprøves i det praktiske rum, og man formår at løse evt. fejl allerede inden de opstår.
Integrerer man danskundervisningen, kan eleverne bruge sproget og skriften til at kortlægge deres egne arbejdsgange, og især finde forståelsen for skrift og tale på en nemmere måde.
- Værkstedslære, sikkerhed, §26, førstehjælp
Ved at fokusere på hverdagsrelevansen for elevernes fremtid, og uddannelse.
Undervisningen fastlægges til starten af året, for at få en fælles opfattelse af, hvordan reglerne er.
- Materialelære
Læring omkring materiale og brugen deraf til det enkelte projekt, er jo altafgørende for det endelige produkt. Eleverne skal deraf få en bedre produktorientering.
Ved at sammenlægge erfaringer fra ud-af-huset aktiviteter, hvor industrivirksomheder fortæller om deres koordinerede produkt, hvor netop materialevalget har haft en stor betydning for holdbarhed og især økonomi.
Disse erfaringer kan eleverne så tage med ind i undervisningen, og deraf få en større forståelse for det samlede projekt.

- Samarbejde
Ved de praktiske fællesskaber i projekterne lærer eleverne om samarbejde, betydningen af en fungerende gruppe og især betydningen af en ikke-fungerende gruppe.
Med fokus på at få det bedste udbytte på kortest tid, med den bedste håndværksfaglighed i deres produkter, er det op til eleverne at koordinere og samarbejde på bedst mulig vis.
- Værkstedslære omkring værktøjer og korrekt brug deraf.
Ved at inddrage elevernes erfaringer fra tidligere forløb samt praktikker, opbygges der en erfaring og et kendskab til værktøjerne.
Det korrekte brug af værktøj er altafgørende for at produktet bliver af en høj kvalitet.
- Projektarbejde
Overordnet fokuserer vi på den faglige stolthed, at man er bevist om sin egen kvalitet. Alle projekter skal betragtes som en "mini" eksamen, hvor der er fokus på økonomi og kvalitet.
Eksempel: Hjemmelavet solvarmeanlæg. Anlægget bygges af eleverne efter anvisning af faglæreren. Der udarbejdes arbejdstegninger ud fra det, man taler om (betragtes som en kundedialog), man ser på materialer og brug af samme, for at få det bedste produkt.
Som afslutning på projektet skal eleverne lave en aflevering omhandlende tanken "egen virksomhed", hvor de skal give et tilbud til en ekstern kunde, ud fra hvad de har bygget og med den tid, de vurderer de kan bygge det på igen, for på den måde at få øjnene op for priser og hvilken påvirkning det har på det endelige produkt. Især også det praktiske fællesskab for gruppearbejdet.
Samtidig skal de sætte deres produkt op mod et færdigkøbt produkt fra en forretning.
Der er fokus på tværfaglighed ved at inddrage matematik og danskundervisningen i projektbearbejdningen.

Skoleåret afsluttes med en fagprøve, hvor eleverne får udleveret et overordnet emne og ud fra det skal arbejde med nogle processer i ugerne op til selve afleveringen.

Der skal arbejdes med projektideer, udvikling/innovation, planlægning og arbejdstegning.

Derudover kan opgaven indeholde krav til antal af arbejdsprocesser, der minimum skal være i løsningen eller et krav til materialer.

Det hele skal ende ud i et udført projekt, der skal forsvares i en mundtlig prøve med ekstern censor tilknyttet.

Afhængig af hvor eleven befinder sig på det boglige niveau, kan der også komme krav til en skriftlig aflevering omhandlende projektet. Ellers er den skriftlige del lagt i planlægningsmodulerne samt arbejdstegninger.

Denne opgave kan være en individuel opgave eller som en gruppeopgave.

2.3 Inklusion

Inklusionen på Tronsø Efterskole består hovedsageligt af tolærerordning i en del fag eller undervisning på små hold, sådan at undervisningen kan være tilrettelagt efter den enkelte elev. Dog tilbyder skolen også supplerende undervisning eller anden faglig støtte til elever, som ikke alene kan understøttes ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, dette med henblik på elevens inklusion i den almindelige undervisning. Skolen yder personlig assistance, der kan hjælpe en elev til at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med undervisningen. Se mere herom på skolens hjemmeside.

2.3.1 Ordblinde

TronsøSkolen tager også hånd om ordblinde, selv om vi ikke er en orblindeefterskole.

Allerførst får alle ordblinde mulighed for at installere app-writer eller cd-ord på deres computer under deres skolegang på TronsøSkolen, så de har mulighed for at bruge disse programmer til oplæsning, ordforslag osv. i alle fag. Lærerne er i alle fag ligeledes opmærksomme på at alt materiale, der bruges i undervisningen skal kunne tilgås elektronisk, sådan at de ordblinde kan bruge deres programmer.

Vi har niveauopdelt undervisning sådan, at alle elever også de ordblinde kan sidde på et hold, der passer til det niveau eleven er på. Man kan sagtens sidde på et højt niveau selvom man er ordblind.

Er man konstateret ordblind får man på skolen hjælp til at blive indmeldt i Nota, her kan man få adgang til oplæsning af rigtig mange tekster, noveller og romaner.

Vi har en lærer som er speciel uddannet til læse-skrive teknologien og altid vil kunne hjælpe eleverne.

På skolen har vi også mulighed for at udføre en ordblindedtest, hvis der skulle være elever, der ikke er blevet testet, men hvor der er mistanke om ordblindhed. Før test skal forældre udfylde en samtykkeerklæring.

Er man testet ordblind har man mulighed for at få forlænget tid til prøverne og her må man selvfølgelig også bruge sine hjælpeprogrammer. Til prøverne tager vi også særlige hensyn til ordblinde fx ved at vi til diktaten i 9. klasse læser særskilt op for ordblinde, sådan at der kan læses langsommere, så eleven kan nå at blive færdig med hvert enkelt ord inden der læses videre. Her må man som ordblind også bruge ordforslagsprogrammer til diktaten.

Der kan også bruges "tale til tekst" for de elever der har behov for det.

2.4 Mentor

Elever på erhvervslinjen, der visiteres til en mentoraftale i samarbejde med UU, vil kunne få tilrettelagt et ophold efter gældende regler, se mere herom på skolens hjemmeside.

2.4 Ekskursioner og studietur

Gennem skoleåret vil eleverne komme på forskellige relevante ekskursioner, sådan at de får både et fagligt og kulturelt input, som giver dem inspiration til eget arbejde og skaber en følelse af, at vi er en del af en globaliseringsproces.

En gang i løbet af skoleåret rejses der på studietur med hele elevgruppen, dette gøres for at eleverne kan tilegne sig viden og kendskab til et andet land og dets historie, kultur og levemåde. Den brede almene oplysning gives ved forberedelsen til turen. Studieturen kan også være en skitur.

Eksempler på hvor studieturen er gået hen tidligere år er Poznan eller Krakow i Polen, Berlin eller Tjekkiet, Norge, Sverige eller Østrig. I dette skoleår går studieturen til destination i Skandinavien.

Der kan også lægges linjefagsrelevante besøg ind både på studieturen og andre ekskursioner.

2.5 OSO-opgave i 10. klasse

Der udarbejdes en obligatorisk, selvvalgte opgave efter retningslinjerne fra undervisningsministeriet. Eleverne arbejder med deres fremtidige uddannelse. De undersøger vejen til uddannelsen og arbejder i dybden med et emne som er relevant for uddannelsen. Her tages udgangspunkt i en problemformulering lavet af eleven evt. med hjælp fra den tilknyttede vejleder. Der lægges vægt på at opgaven munder ud i et produkt og opgaven kan afsluttes med en fremlæggelse. Eleven får en karakter og en udtalelse, dette bliver et papir, der supplerer elevens uddannelsesplan og vedlægges elevens prøvebevis.

2.6 Praktikforløb

For elever på erhvervslinjen er det at komme i praktik en vigtig del. Dette for at afklare, hvilken uddannelse eleverne vil på efterfølgende. Der kan indlægges op til 6 ugers praktik i skoleåret, dette både i perioder valgt af skolen og i perioder som eleven selv vælger i samråd med praktikstedet. For elever i 10. klasse kan eleverne vælge at komme i en uges praktik på et valgfrit tidspunkt i skoleåret

2.7 Skriftlige prøver

Skolen afholder prøver i alle fag på 10. classes niveau. De skriftlige prøver gennemføres tidsmæssigt og efter de samme retningslinjer som i folkeskolen. I hele prøveperioden tilstræbes af læse almindeligt skema i den grad det kan lade sig gøre.

2.8 Mundtlige prøver

Perioden med de mundtlige prøver for 10. klasse foregår over tre uger og i denne tid gennemføres ud over prøverne særlige tilrettelagte aktiviteter og undervisning, der nogenlunde følger det normale skema. Eleverne får tid til at forberede sig til prøverne i lektioner, der er sat på skemaet og hvor der er lærere til stede. Der er ikke læseferie som i folkeskolerne.

For både de skriftlige og mundtlige prøver i 10. klasse forventes det, at de elever, der har haft faget, går op til prøverne.

2.9 Uddannelsesvejledning

Grundelementerne i uddannelsesvejledningen i 10. klasse:

Individuel vejledning efter behov, gruppevejledning, kollektiv vejledning, obligatorisk selvvalgt opgave (OSO), obligatorisk brobygning, praktik og tilmelding til ungdomsuddannelse på optagelse.dk

Målet med vejledningen er, at eleverne gennem arbejdet med obligatorisk selvvalgt opgave, brobygning og vejledningssamtaler, erhverver sig værktøjer, der gør eleverne i stand til at træffe et kvalificeret valg af ungdomsuddannelse. I ugen hvor der arbejdes med OSO er lærerne til rådighed for hjælp og vejledning i processen med opgavens indhold og karakter.

Brobygning forberedes gennem kollektiv vejledning, ligesom der evalueres kollektivt.

2.10 Afslutningsugen

Denne sidste uge er præget af aktiviteter hvor fællesskab og socialt samvær vægtes højt sådan at eleverne får sagt farvel til hinanden på en god måde. Dog er ugen også præget af praktiske gøremål som rengøring af værelser, elevgange og værksteder.

Skolens hverdag og beskrivelse af samværet.

3.1 Aktiviteter

Der vil være aktiviteter af forskellige slags ca. et par gange om ugen. Aktiviteterne kan være planlagt af lærerne, de der har tilsyn eller af eleverne selv både gennem elevrådet eller et aktivitetsudvalg.

3.2 Valgfag

På skolen tilbydes der valgfag i 10. klasse som f.eks. kan være køkken/gastronomi, outdoor, sport, sang, psykologi og meget andet alt efter elevernes ønsker.

Valgfagene ligger på forskellige tidspunkter i ugen og der kan vælges nyt valgfag 2 gange i løbet af året.

3.3 Kostskolelivet

Introtur

I starten af september måned arrangeres en introtur, hvor formålet er at elever og lærere på skolen skal lære hinanden at kende og eleverne skal rystes sammen og gerne skulle starte på at få opbygget et solidt fællesskab. Turen er ofte en cykeltur til en spejderlejrplads, hvor eleverne overnatter i hjemmelavede bivuakker under primitive forhold.

Måltider

De fleste måltider er fælles for Landbrugsskolen og Tronsø Efterskole og Fri fagskole og skolens faciliteter er fælles for begge skoler. Skolen har en kost-, miljø- og alkoholpolitik, som eleverne har indflydelse på gennem elevrådet.

Vagtordningen

Der er vagtlærere på skolen hele døgnet rundt også i weekenden.

Om aftenen og i weekenden er der 2-3 vagter til stede på skolen. Vagterne tager sig af alt med eleverne og de aktiviteter der planlægges hver aften. Der er en nattevagt på skolen hver nat.

Weekend

Tirsdag kl. 12.00 deadline for elevernes tilmelding til weekenden, som foretages af eleverne individuelt i et spørgeskema på VIGGO. Den første weekend er en bliveweekend for alle elever, herudover er der kun enkelte andre dage, hvor eleverne forventes at være på skolen i weekenderne. Det gælder f.eks. Efterskolernes Dag, weekender op til studieture og staldvagter for eleverne på hestelinjen.

Elevråd

Skolens elevråd afholder møder hyppigt, hvor store og små ting diskuteres. Elevrådet består af en repræsentant for hver klasse. Forstanderen og/eller viceforstanderen deltager. Der bliver lagt stor vægt på elevdemokrati og elevarrangementer.

Spisegrupper

Eleverne spiser sammen til middagen hver dag i deres spisegrupper, hvor der også er en lærer tilknyttet. Spisegruppen kan endvidere udgøre grundlaget for aktiviteter også i andre sammenhænge, særlig i starten af skoleåret ifm. introaktiviteter. Det er også spisegruppelæreren som har et ekstra øje på elevernes trivsel.

Morgensamling

Der er morgensamling hver morgen kl. 08.00 hvor vi ser nyheder på TV2, som også efterbehandles af morgentilsynet sammen med eleverne. Endvidere er der mulighed for fortælling, sang og fællesbeskeder.

Fritid

Der er rige muligheder for en aktiv fritid på skolen, da der er idrætshal, fitness, ridehal mv. der kan benyttes ganske gratis. Mange aktiviteter bliver sat i gang af lærere, det kan være løbetræning, aktivitetsaftner, ekskursioner, besøg udefra af forskellige foredragsholdere mv. Desuden holder vi høstfest, julefest, fastelavnsfest og gallafest og andre traditioner, dette for at højne det dannelsesmæssige aspekt. Vi er endvidere et ekstra fokus på at støtte op om elevernes egne interesser og danne fællesskaber ud fra disse.

Åbne værksteder

Efter skoletid vil der være mulighed for at arbejde selvstændigt i forskellige lokaler bl.a. kreativ, køkken, værksted, ridehal, idrætshal, fitnessområde, gymnastiksal og udendørsfaciliteter.

Værelser

Eleverne gør selv rent på deres værelser, baderum og gangareal samt klasselokaler og værksteder. Der er afsat tid til oprydning hver dag, samt hovedrengøring mandag og onsdag, samt en weekendklargøring om fredagen.

Samværsregler

Skolens aktuelle samværsregler kan forefindes som et bilag til indholdsplanen.

Bilag A: Fagbeskrivelser til indholdsplanen.

Obligatoriske fag for hele skoleåret

Eleverne bliver undervist i alle de fag som kræves på det enkelte klassetrin og undervisningen i de prøveforberedende fag tilrettelægges således, at den står mål med folkeskolens krav og således at eleverne kan indstilles til folkeskolens afgangsprøver efter de til enhver tid gældende retningslinjer og bestemmelser.

Beskrivelse af de enkelte fagområder på 9. og 10. Klasse.

Formål

Formålet med 9. og 10. klasse på skolen er dels, at eleven opnår en yderligere afklaring med hensyn til valg af videre uddannelse, og at eleven opnår en yderligere faglig kvalificering til den ønskede ungdomsuddannelse.

Formålet med 9. klasse er selvfølgelig også at eleverne her får en 9. klasseprøve, der er så god som mulig for den enkelte elev.

Ligeledes er formålet, at de unge gennemgår en personlig og social udvikling, hvor de gør sig erfaringer og kan agere i fællesskaber, således at de opnår ansvarlighed i forhold til et sundt og aktivt liv.

Mål

Undervisningen gennemføres på 9. og 10.-klasseniveau og sigter mod, at de unge aflægger prøver på FP9 og FP10-niveau i de fag, der er obligatoriske ifølge undervisningsministeriet. Undervisningen vil være niveaudelt, sådan at der på et niveau arbejdes med elever, der er bogligt stærke og vil på gymnasiet og på et andet niveau arbejdes, der med de elever der har større udfordringer i det boglige.

Målet er også, at eleverne gøres studieparate og kan få en hverdag til at fungere.

Indhold

Ud over den almindelige undervisning vil der være forskellige særlige aktiviteter i løbet af skoleåret; det er fx studieture, introtur til Sverige eller København, praktik, brobygning til ungdomsuddannelserne, fællestimer, gæstelærere, weekend- og aftenarrangementer, virksomhedsbesøg, terminsprøver, OSO, madlavning, gallafest, juleuge, musical, andre ud-af-huset-aktiviteter, eller andre projekter mv.

Gøremål

Undervisningen vil veksle mellem teoretisk undervisning og en mere praktisk tilgang til fagene. Teorien og den praktiske tilgang kobles i videst muligt omfang i undervisningen, således at det teoretiske fundament er på plads med henblik på videre uddannelse. Den praktiske tilgang gør, at det bliver vedkommende og meningsfuldt og kan bruges i en dagligdagssammenhæng.

Matematik:

Undervisningen vil veksle mellem teoretisk undervisning og praktiske opgaver, da vi også gerne vil tilgodese den praktiske tilgang. Det er især emnerne lineære funktioner, ligningsløsning, økonomi, sandsynlighedsregning, trigonometri og analytisk geometri, der vil blive lagt vægt på, hvilket i øvrigt alle er emner, som man i en eller anden grad skal beskæftige sig med på gymnasiet.

Dansk:

I det skriftlige arbejdes med en finpudsning af sproget, så det bliver varieret og fejlfrit. Der arbejdes en del med de skriftlige prøver, sådan at de kan klares med et godt resultat.

I det mundtlige arbejdes der med, at eleverne bliver sikre i anvendelse af forskellige analyseteknikker i forhold til tekster og øvrige udtryksformer og forstå sproget, litteraturen og øvrige genrers foranderlighed gennem tiderne. At eleverne kan anvende forskellige filosofiske og psykologiske teorier og tankegange og forstå politiske og historiske forandringer i forhold til danskfaglige genrer.

Der tages udgangspunkt i relevante emner og temaer, der optager nutidens unge fx: ungdom, familie- og parforhold, livsværdier, identitet, medier og ondskab. Disse temaer og emner behandles gennem forskellige udtryksformer såsom lyrik, eventyr, noveller, hovedværker, dokumentar, film, billeder, sagprosa og reklamer. Undervisningen vil veksle mellem oplæg, diskussioner, selvstændigt arbejde, teamarbejde, gæstelærer og museums- og studiebesøg.

Engelsk:

I Engelskundervisningen vil der være 3 hovedområder. Mundtligt, skriftligt og grammatisk arbejde. Den mundtlige del vil fokusere på tekstgennemgang og diskussion af samfundsrelaterede emner på klassen.

Emnerne kunne eksempelvis være movies, præjudism, taking risks m.m.

Mundtligt vil øvelser som interview, fremlæggelser, optagelser osv. blive brugt.

Grammatisk vil undervisningen afhænge af, hvad der er brug for. Hvis der er grammatiske fejl, der går igen i afleveringer eller den generelle undervisning er det de emner i grammatikken, vi vil arbejde med. Kort sagt den grammatiske undervisning vil tage udgangspunkt i eleverne og ikke et standardiseret grammatikhæfte.

Det skriftlige vil primært være skriftlig fremstilling, men andet skriftligt arbejde vil også forekomme, som en del af den almindelige undervisning.

De øvrige fag på 9. klasse.

Der undervises i de obligatoriske fag: historie, samfundsfag, geografi, biologi og idræt efter de gældende regler fra undervisningsministeriet. Fra skoleåret 2023/24 tilbyder vi ikke undervisning i Kristendom og eleverne kan derfor heller gå til prøve i faget.

Perspektiv

I et samfundsmæssigt perspektiv sigtes der mod, at eleven rustes til at kunne tage en ungdomsuddannelse enten inden for den gymnasiale eller den erhvervsfaglige retning, og at de unge bliver demokratiske borgere, der er i stand til at engagere sig i eget liv.

Tilvalgsfag på 10. klasse på efterskolen

Eleverne kan vælge tysk og fysik som tilvalg og der tilbydes også folkeskolens prøver i disse fag.

Tysk:

Formålet med undervisningen i tysk er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, således at de kan forstå talt og skrevet tysk og kan udtrykke sig både mundtligt og skriftligt. Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes bevidsthed om tysk sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse.

Undervisningen skal give eleverne en grundlæggende viden om kultur og samfundsforhold i tysktalende lande og derved styrke deres internationale og interkulturelle forståelse

Der arbejdes med alderssvarende tekster og emner og undervisningen lægger op til at eleverne arbejder meget selvstændig.

Der arbejdes med at læse og bearbejde forskellige teksttyper inden for skønlitteratur og sagprosa. Eleverne deltager i samtaler, diskussioner, hvor de skal lære at udtrykke deres synspunkter. Endvidere arbejdes der med fremlæggelse af forberedte emner. Eleverne får udvidet deres ordforråd i takt med de emner der arbejdes med.

Skriftlig arbejdes der med at eleverne skal kunne udtrykke sig i et forståelig og sammenhængende sprog om emner som de ved noget om i forvejen.

Fysik:

Formålet med undervisningen i fysik/kemi er, at eleverne tilegner sig viden og indsigt om fysiske og kemiske forhold. Undervisningen skal medvirke til udvikling og naturvidenskabelige arbejdsmetoder og udtryksformer hos den enkelte elev med henblik på at øge elevernes viden om og forståelse af den verden, de selv er en del af.

Undervisningen skal give mulighed for at stimulere og videreudvikle alle elevers interesse og nysgerrighed over for naturfænomener, naturvidenskab og teknik med henblik på at udvikle erkendelse, fantasi og lyst til at lære. Eleverne bør opnå tillid til egne muligheder for at forholde sig til problemstillinger med naturvidenskabeligt og teknologisk indhold af betydning for den enkelte og samfundet.

Førstehjælp.

Skolens elever tilbydes et kursus i førstehjælp, med dertil hørende førstehjælpsbevis. Gennem kursusforløbet lærer eleverne bl.a.:

- at standse en blødning
- at håndtere en stresset ulykkesituation
- hvordan man giver kunstigt åndedræt
- hjertemassage

Bilag B: Konkrete eksempler på hovedsigtet i undervisningen:

Livsoplysning

Livsoplysning er oplysningen til eleverne om forhold i tilværelsen og livet, og som ingen, uanset social status, politisk standpunkt eller etnisk oprindelse, kan undgå at komme i berøring med.

Det er de levevilkår som vi alle må acceptere, døden, samspil med andre mennesker og samfundsreglerne som vi alle er underlagt.

Livsoplysning er ikke måleligt eller et bestemt facit som i matematik. Det kan kun opnås gennem erfaring i livet og den opnås kun ved at forstå omgivelserne og dens indflydelse på ens liv.

Livsoplysning på Tronsø Efterskole i undervisning og hverdag: Læreren vælger tekster af eksistentiel karakter f.eks. Peter Seebergs "Patienten", der vil give et naturligt debatforum i klassen, omhandlende de erfaringer som forfatterne har draget af sin egen tilværelse og elevernes egen stillingtagen til livet.

Der vil også være personlige indlæg f.eks. i fællestimerne med rejseoplevelser, nyheder fra verden omkring os og etiske problemstillinger.

I skolens hverdag er livsoplysning den måde eleverne opfordres til at omgås hinanden på, og omgangstonens indflydelse på den enkelte elevs livskvalitet.

Eleverne skal gerne erkende, at deres opførsel og væremåde har stor indvirkning på de øvrige elever og stedets personale.

Man kan dermed sige, at hele skoleopholdet er en måde at tilegne sig erfaringer i samværsformer, som gør eleven rustet til livet efter skolen.

Idræt, krop osv. – hvordan vores livsstil indvirker på vores liv, hvordan vi skal leve for at trives og have det godt. (Livsoplysning).

Rengøring og personlig hygiejne: Er en vigtig del af skoleopholdet, da eleverne selv i fællesskab klarer mange forskellige rengøringsopgaver – Livsoplysning, da det giver eleverne erfaringer som de kan bruge fremover i livet for at få en hverdag til at fungere og for at undgå sygdomme.

For nogle elever er den læring der er i det at have en god personlig hygiejne også en slags livsoplysning. Man kan blive udstødt at kammeraterne, hvis man ikke selv har en god hygiejne.

Matematik: Statistik, privatøkonomi, aktier og de gamle grækere og romere henvises der tit til for at forklare, hvor de forskellige begreber kommer fra

Hvad koster de forskellige ting? Stor livsoplysning inden for renter, afdrag og mange andre økonomiske begreber. Vi har i Danmark ikke råd til de store biler, da vi har store afgifter fordi vi gerne vil bruge pengene til andre ting som f. eks bedre offentlige ydelser. Hvad er skat og hvad bruges pengene til? Moms.

Folkelig oplysning

Folkelig oplysning er den oplysning som eleverne skal få, for at kunne se, at de hver især er unikke individer, men samtidig får en forståelse for, at samfundets øvrige aktører har samme rettigheder som dem selv, og at alle har krav på respekt og accept, uanset om der er modstridende meninger eller livsholdninger. Derudover kan undervisningen tage sigte mod at give eleverne en mulighed for at finde et ståsted både politisk og religiøst, så de på længere sigt kan anerkende forskellighed hos mennesker omkring dem.

I skolens hverdag vil den folkelige oplysning indgå på den måde, at eleverne i undervisningen, fritiden og øvrige personrelaterede situationer, får en forståelse og accept af de enkelte menneskers egenart og naturlige krav på respekt.

Studietur til forskellige lande i Europa giver eleverne folkelig oplysning, da de lærer rigtig meget om en anden kultur end den danske, så de har noget at relatere det at være dansk til. Det at kende til andre kulturer er livsoplysende. Det at være ude at rejse giver stor erfaring også indenfor, hvordan man opfører sig i andre lande og respekterer andre mennesker og deres forskellighed og levemåde. Folkelig oplysning er også at kende andre folkeslags indstilling til livet.

De får noget at sammenligne vores demokrati med at opleve et andet lands styre.

Tysk/engelsk:

Historie omkring 2. verdenskrig. Kulturforskelle mellem Danmark og Tyskland/England – folkelig oplysning.

Landbrugslinjen.

Folkelig – landbruget udvikling fra bondesamfundet til i dag. Hvilken indflydelse landbruget har på det øvrige samfund og hele vores økonomi. Er det industri eller "natur"??

Demokratisk dannelse

Dette er en af de vigtigste ting, hvis vi ønsker et velfungerende samfund med et frit og åbent demokrati. Her kan vi som lærere på Tronsø Efterskole forsøge at viderebringe værdifulde oplysninger og erfaringer fra vores eget liv. Uden en demokratisk dannelse er der risiko for at eleverne bliver lokket til udemokratiske eller tvivlsomme religiøse bevægelser. Dermed kan et frit demokratisk samfund udvikle sig til et undertrykkende diktatur.

Demokratisk dannelse i skolens hverdag/undervisning kommer til udtryk i de helt naturlige demokratiske kanaler som eleverne er givet her på skolen.

Eleverne har via elevrådet mulighed for at øve indflydelse på skolens hverdag og struktur. Eleverne vil gennem voksenkontakt, fællessamlinger og undervisning blive orienteret om aktuelle politiske emner, for derigennem at tilegne sig en grundlæggende og alsidig viden om politiske og demokratiske forhold. I undervisningen får eleven viden og forståelse for at der naturligt er forskellige meninger og holdninger i det danske samfund og at der ikke er en enkelt mening/holdning som er den rigtige.

I køkken og værksteder arbejdes der oftest i mindre grupper hvilket stiller store krav og giver store erfaringer for eleverne inden for demokratisk dannelse, da de ofte selv fordeler og styrer arbejdet.

Niveaudelingen og det at skolen tilstræber at optage elever fra alle samfundslag lærer eleverne, at vi alle er forskellige.

Vi behandler eleverne forskelligt. Det er positivt, at man behandler folk forskelligt, men der er krav om, at man alligevel står til ansvar for eget liv. Her henvises til vores værdigrundlag - både demokratisk dannelse og livsoplysning

Hestelinjen: De har ansvar i stalden. Det at lære at omgås levende væsner er livsoplysende. Man tager ansvar for det levende væsen. Ser andre værdier i livet ved at have med dyr at gøre.

Hestenes betydning i landbruget og i vores fortid. Udviklingen fra arbejdshest til hobbydyr.

Klasselærer: Meget demokratisk dannelse. Snakker sig frem til forskellige løsninger når opgaver skal klares = den demokratiske proces. Hvad bliver vi enige om her. Klaselæren kan stoppe ideer og begrunde hvorfor ideer ikke kan bruges, selvom flertallet synes det.

Bilag C: Konkrete eksempler på hovedsigtets krav angående frihed og folkestyre.

På TronsøSkolen forbereder vi eleverne på at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Her er udvalgte eksempler på, hvordan det konkret udmønter sig i skolens undervisning og hverdagsliv.

Skolen er en kostskole, derfor er det ikke kun i undervisningen, men i alle aktiviteter og fritid, der er mulighed for at arbejde med frihed og folkestyre. Vi er en skole, der arbejder på at udvise omsorg for den enkelte elev og rummer elever fra alle befolkningslag og med forskellige evner, der skal være plads til alle. Vi vægter i høj grad, at der er plads til elevernes forskellighed, så eleverne bliver gode til at acceptere andre som er forskellige fra dem selv, hvad enten de har en anden religion, politisk observans, race, handicap eller andet. Ligeledes arbejder vi i dagligdagen også med at vise, at det ikke er acceptabelt at diskriminere pga. køn. Da eleverne er på skolen i alle døgnets 24 timer, arbejder vi med elevernes omgangstone og sprogbrug, da vi gerne vil have, at eleverne bliver opmærksomme på, hvor vigtigt det er, at de taler ordentlig med hinanden og med personalet.

På skolen har vi også et velfungerende elevråd, hvor eleverne har medbestemmelse og lærer hvilke demokratiske spilleregler der gælder og lærer om foreningskultur.

Eleverne deltager også i køkkenet, hvor de får indsigt i den danske bespisningskultur.

Vi ser på forskellighed og mangfoldighed som en styrke som kan være med til at udvikle elevernes tolerance over for hinanden. Vi melder åbenlyst ud, at det godt kan være, at der er behov for at behandle elever forskelligt alt efter hvilke forudsætninger, den enkelte elev kommer med.

Skolen har en mobbepolitik og der bliver grebet ind, hvis der forekommer krænkelser af enkelte elever eller lærere.

I undervisningen gives eleverne medbestemmelse i indhold og form og gennem klassesamtaler osv. får eleverne mulighed for at danne deres egne meninger og holdninger og give udtryk for dem. Specielt i fag som samfundsfag, dansk og historie arbejdes, der konkret med emner som grundlæggende friheds- og menneskerettigheder og folkestyrets principper og værdier. I dansk og sprogfag får eleverne kendskab til andre kulturer og måder at leve på.